

praktisk udadvendt og slet ikke brød sig om Læsning, vilde vi dog vist tro, det ogsaa manglede noget. Ren menneskelig Forstaaelse vilde det sikkert skorte ham paa, og nogen stor Gemytsrigdom kunde der sikkert heller ikke være, ikke fordi denne skabes af Bøger, men fordi den oftest trænger til mere Næring, end Virkeligheden byder.

Derfor bør Læsning være et Led i Børnenes Beskæftigelser. Jeg tror bare ikke, Forældre altid viser den den tilbørlige Opmærksomhed.

I tidligere Tider var Barnets og den voksnes Læsning for en stor Del den samme. Hyppigt saadan, at den sank ned fra de ældre til Børnene, som Sagaer, Eventyr, Folkebøger og senest historiske Romaner. Men efterhaanden som de voksnes Literatur mere og mere tager sig rent kunstneriske Formaal og af flere Grunde kun bliver for voksne, har der udviklet sig, i de sidste 50 Aar, omtrent en selvstændig Børnebogsliteratur, hvor Forlagsindustrien forsyner Markedet med noget for enhver Alder og enhver Smag. Der spekuleres ogsaa her mest i den slette Smag. Det rene Pjank og og den følsomste Overspændthed, de mest spændende Røverhistorier og de artigste Solstraaletfortællinger serveres ved Siden af ganske overfladiske, „belærende“ Afkog.

Børnene sluger Bøgerne. Deres Fantasi og Følelse, Begejstring og Had faar paa mange Maader i dette brogede Stof den Næring, de begærer. Men der er en Fare for, at det bliver ved en Mængde Smaaimpulser, at Bøgerne giver Krydderier, ikke nogen Kost, der sundt og nærende kan gaa over i Blodet. Man kan næppe lægge nogen fast Læseplan — hver Generation og hvert Barn har sin Literatur. I al Almindelighed kan man maaske nok sige, at jo mere Bøgerne taler til Anskuelsen og skildrer simple almenmenneskelige Forhold og Skæbner uden at overdryde hverken det fantastiske eller følsomme — des bedre Næring byder de.

Men i og for sig kan de fleste Bøger bruges. Forældrene skal bare følge med, hvad deres Børn læser og laaner fra Skole og Kammerater. Man skulde altid frugtbar gøre Virkningen (uskadeliggøre den mulig skadelige) ved Samtaler bagefter. Derved faar det læste Stof, der henvender sig til alle Børn, den nøjere Tilknytning til dette bestemte Barn, som først ret giver det Værdi for netop ham. Og desuden — jo mere Læsningen isolerer og bliver den enkeltes stille Nydelse, des usundere er den. Jo mere den bygger Bro til andre Mennesker og andre Livsomraader, des sundere er den. Den Bog er god, der gaar igen i Barnets Lege. Den, der kun fører til en indestængt

Fantasitilfredsstillelse, er i hvert Fald af tvivlsom Værdi.

Jo mere Forældrene lader Bøgerne være et Surrogat for det aandelige Indhold, deres Børn oprindelig søger hos dem, des mere lukker de dem ind i en Verden, som de selv til sidst vil staa udenfor. Og de overvurderer tillige Værdien af denne Læsning. Det er en gammel Overtro, at den egentlige Kultur kommer fra Bøgerne. Livet selv er den bedste Læremester, det levende Ord, ikke det trykte. Jeg vilde ønske, Mødre fortalte deres Børn Eventyr, før de læste dem, at de samtalte med dem om smaat og stort, gik paa Museer, paa Ture i Byen og paa Landet og lærte dem at iagttage Livets Mangfoldighed. Selv den bedste Bog i Verden kan ikke erstatte et kærligt forstaaende Menneskes levende Tale. Og først naar Sansen for Virkelighedens Rigdom og Dybde er ved at vaagne, kan Bøgerne træde til. De vil da ligesom for den voksne være gode Venner, der kan give Besked til den, der ønsker at faa mere at vide. Den vildeste Spillen Bold med Virkelighedens Fænomener, som noget Eventyr kan præstere, vil da ikke forrykke nogen Forestillinger, men netop være en sund og fri Fantasilæg, fordi disse Fænomener er kendte andet Steds fra, og man ligesom viser sit Herredømme over dem ved vilkaarligt at tumle med dem.

Som sagt — jeg tror Vejen maa være den: lad Leg og Læsning faa sit Stof fra Livet selv, saa vil de blive som en Smeltedigel, hvorfra det udgaar omskabt til nyt, livfrembringende Stof.

Georg Christensen.

Kvindelig Læseforening.

Kvindelig Læseforening afholdt d. 29. November sin aarlige Generalforsamling. Formanden aflagde Beretning om Foreningens Status og Ledelse i det forløbne Aar. Indtægterne havde været Kr. 33,402,91 Øre og Udgifterne Kr. 24,694,70 Øre. Medlemsantallet var ved Aarets Slutning 3,093 mod 2,894 ifjor, og Bogsamlingen var forøget med 1,590 Bind. Bogudlaanet var som Følge deraf i stadig Stigen ogsaa Besøget paa Læsesalen. Bogudlaanet havde udgjort 144,052 Bind. Der var i Aarets Løb holdt 12 Foredrag, Møder, Oplæsninger og Koncerter. Adskillige Gaver og Tilskud var tilkomne i Aarets Løb, særlig nævnedes Statens Tilskud samt det Spanjerske Legat til Oprettelse af 30 Fripladser for ubemidlede Kvinder i København og Frederiksberg. Regnskabet godkendtes enstemmigt. Slutelig foretoges Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer 2 Suppleanter og 2 Revisorer.